

ТЕРИ ПРАТЧЕТ

ГРАМОФОН НА НОЩТА

Част 0 от „Светът на диска (разкази)“

Превод от английски: Александър Кирилов, 2007

chitanka.info

Вижте, полицай, това което не разбирам е, как той ще се интересува от блуз? Защото според Уейн, това бе живота на всеки — блуз сингъл. Това, което искам да кажа е, че ако хората бяха музика, Уейн би бил една от онези изтъркани стари мелодийки, сещате се, от онези които са презаписани хиляда пъти от оригиналния фонографен цилиндър или каквото е там, с някакъв старец с име като Глухия Оранжев Робинсън, нагазил до коленете в Мисисипи и стенещ през носа си.

Бихте си помислили, че ще си пада повече по Хеви Метъла или Мийтлоуф или нещо такова. Но предполагам, че той си падаше по всичко. Евентуално.

Какво. О, да. Това ми е микробуса, със Хелфайър Диско изрисувано по него. Виждате ли, Уейн не може да кара. Той просто не се интересува от такива неща. Помня, когато получих първата си кола и отидох на почивка, и аз се занимавах с карането, както и с поправянето на колата, а Уейн работеше с радиото като се опитваше да не изпусне пиратските станции. Не му пукаше къде отиваме, стига да беше нависоко и да хващахме Каролайн или Лондон или каквото е там станция. И на мене не ми пукаше къде отивахме, стига да отивахме.

Аз винаги си падах повече по колите, отколкото по музиката... Досега де, не мисля че повече ще искам да припаря до кола. Постоянно ще се чудя кой ли ще се появи на седалката до мене...

Извинявай. Та, значи. Диското. Сделката беше аз да оборудвах микробуса, разделихме си цената на оборудването, а Уейн доставяше плочите. Всъщност беше моя идея. Все пак, изглеждаше като добра сделка. Уейн живее с майка си, но реално използват само две стаи, заради колекцията му от плочи. Много хора колекционират плочи, но все си мисля, че Уейн иска... искаше... да притежава всяка издадена в света плоча. Неговото схващане за хубаво прекарване беше да отидеш в някой стар магазин, в някое затънлено градче и да им претърсиш наличната стока и да излезеш с плоча от някой с име като Сид Спутник или Спейсмен, но интересното и донякъде смешно е, че когато се върнеше в стаята си, той отиваше до рафта, бутващ настани всичките плочи и винаги имаше едно спретнато кафяво пликче с името и датата на плочата него и всичко сякаш само чакаше.

Би ме накарал да отидем до Престън или където и да е, за да намерим някой, който сега е самоук водопроводчик, но през 1961 година се е наричал Рони Секуин и успял да стигне до 152-ро място в класациите, само за да види дали случайно има подръка някое излишно копие от плочите си, което, разбира се, е толкова рядко, че не бихте го намерили даже в специализираните магазини.

Уейн беше от хората, които не можеха да допуснат и една дупка в колекцията си. Всъщност, беше почти фанатично. Можеше да надговори Джон Пайл по всяко време на деня, но той знаеше най-много за онези плочи, които не притежаваше. Би чакал години за демо диск на някоя пънк група, която вероятно отдавна е умряла от тетанус, но докато го получеше, щеше да може да ти изрецитира всичко, включително до името на жената, която е почистила студиото след това. Както ви казах, колекционер.

Затова се замислих, какво още ти трябва за да поддържаш дискотека?

Главно всичко, което Уейн нямаше — вида, дрехите, логиката, някаква идея как да се справяш с електрическата инсталация и способността да бърбориш като луд.

Но тогава не изглеждахме така, затова продадох Каприто и купих микробуса и го направих почти професионално преобоядисан. Можеш да видиш думите Мидленд Електрически Съвет само ако знаеш къде да ги търсиш. Исках да изглежда като микробуса в „А-Отбора“, само дето техния може да прескочи четири коли и да продължи надолу по пътя, докато моя има проблем и с капаците на шахтите.

Да, говорих с другия полицай за таксата и данъците и застраховката. Извинявайте, сержант. Не се беспокойте, повече никога няма да карам кола. Никога.

Купихме куп усилватели и други неща от Иън Къртис чак в Уайърклиф, защото той се женеше и Трейси искаше той да си е вкъщи вечер. Ние пуснахме обявите и зачакахме.

Е, хората не ни се нахвърлиха с предложения за представления, защото хората май не харесваха стила на Уейн. Не трябва да си вербален гений за да си певец, хората просто очакват да казваш неща

от сорта на „Хей“ и „Уай“ и „Скачайте на денсинга“ и такива неща. Няма значение дали звучиш като звезда, просто ги кара да се чувстват по-висши. Това което не търпят е, когато се напиват след сватбата или к'вото е там, е някой да стой там със очи пресвятващи повече и от светлините казващ неща от сорта на „Има много интересна история свързана с тази плоча.“

Странното е, че след време започнахме да ставаме известни по онзи от уста-на-уста начин. Това, което го започна, според мен беше юбилея от сватбата на сестра ми Берил. Тя е по-стара от мен, разбирайте ме. Излиза, че Уейн донесе почти всяка плоча, направена около година преди да се омъжат. И то не само топ десетте. И скоро стаята беше толкова пълна с носталгия, че едва можеше да мръднеш. Уейн просто свърза няколко стари кабела и изпрати всички на пътешествие надолу по Алеята на Спомените.

После започнахме да получаваме дати за това, което можете да нарече по-старите парчета, сещате се, онези който не бяха деца, но и не застаряваха. Бяхме вид специализирано диско. По време на почивките хората идвала да поговорят за някое старо яко парче от много назад, и много често се случваше Уейн да го има в микробуса. Ако са го чували, той го имаше. Въщност, даже да не бяха чували за него, той пак щеше да го има. Защото можеше да кажеш следното за Уейн, той беше истински колекционер — не му пукаше дали е добро или лошо. Просто трябваше да съществува.

Разбира се, той не смяташе, че нещата стояха така. Би казал, че винаги има нещо уникално за всяка плоча. Може да си мислите, че това е простотия, но ето ви мъж съbral горе-долу всичко от последните четиредесет години и наистина вярваше, че имаше нещо специално за всяка една плоча. Той ги обичаше. Стоеше късно през нощта в стаята си пълна с кафяви пликове и ги слушаше една по една. Песни, които бяха забравени даже от хората, които ги бяха направили. Ще се закълна, че ги обичаше всичките.

Да, добре. Но трябва да го познавате за да разберете какво се случи след това.

Бяхме резервириани за Хелоуин парти. Можеше да познаеш, че е Хелоуин, по това, че всичките малки копеленца тичаха насам-натам по

улиците викайки „Пакост или почерпка“ и те заплашваха с ботилки от мляко.

Той беше сортирал много песни тип Чудовищна каша. Изглеждаше много зле, но не се замислих тогава. Все пак, той винаги си изглеждаше зле. Това беше неговия всекидневен вид. Идваше от години наред стоеше вкъщи слушане на плочи, а и имаше проблемно сърце, както и астма и така нататъка.

Партито беше на... добре, знаете всичко това. Хелоуин парти за набиране на пари за църковната зала. Уейн каза, че е било голяма смешка, но не каза защо. Предполагам, че е било нещо умно. Той винаги беше по такива неща, знаете, да знае малки детайли, за които никой друг даже не подозираше, това често му се връщаше тъпкано в училище, освен когато аз бях наблизо. Беше от онези кълощавите момчета, които придържаха очилата си с лекопласт. Не мисля, че съм го виждал да повдига пръст на които и да е, освен един път когато Грибо Грийвс счупи плоча, която Уейн беше донесъл на някакво училищно диско и бяха нужни четириима за да го изтеглим и да измъкнем металната тръба от пръстите му и имаше полиция и линейка и всичко.

Както и да е.

Оставих Уейн да оправи всичко, което беше голяма грешка, но той искаше да го направи, и отидох да седна на онова, което те наричаха бар, тоест няколко натрупани една до друга маси с парциали върху тях.

Не, не пих нищо. Е, може би една чашка от пунша, и това беше само плодов сок. Е, добре де, две чаши. Но знам какво чух и съм абсолютно сигурен какво видях. Поне така мисля.

Има всякакви стари хора по такива партита. Има организатор, няколко хора от съвета, няколко момчета от селото, които са се довлекли, защото нямаше нищо друго по телевизията освен снукър. Всеки носеше маска, но не се беше потрудил с другите дрехи, затова изглеждаше сякаш Франкенщайн и Компанията му бяха отишли да пазаруват във „Маркс и Спаркс“. Имаше плакати на Скаутите по стената и онези особени видове радиатори за зали, които всмукваха топлината. Миришеше на обувки за тенис. За капак на всичко имаше малка въртяща се огледална топка на тавана. Половината малки стъкълца бяха изпадали.

Добре де, може би три чаши. Но имаше парчета ябълка в него. Нищо сериозно няма парченца ябълка в него.

Уейн започна с няколко горещи парчета за да ги отприщи. Говоря метафорично, разбира се. Нищо от онези щури неща, това което можеше да се чуе беше за хора, които не бяха толкова млади, колкото преди.

Вече споменах, че Уейн не е направен за бизнеса, и тази вечер... последната вечер — той беше по-зле от нормално. Мрънкаше непрестанно и гледаше танцьорите постоянно. Той обърка плочите, даже одраска една. Без да иска, разбира се — единствения път, когато съм виждал Уейн наистина ядосан, освен случая със Гребо, беше когато имаше замесена одраскана музика.

Щеше да бъде много неучтиво да се намеся, затова при първата почивка отидох до него, и да ти кажа, той се потеше толкова, че капеше по миксера.

— От онзи на денсинга е, — каза той — оня със пламъците.

— Метуселах? — казах насмях.

— Не се прави. Онзи със костюма от черна коприна и кристалите. Прави се на Джон Траволта цяла вечер. Хайде, трябва да си го забелязат. Платформени обувки. Има сребърен медалион голям като номера на микробуса ни. Маска като череп. Беше до вратата.

Не бях видял никой с такова описание. Е, вие бихте си спомнили, нали?

Лицето на Уейн беше замръзна от страх. — Трябва да си го видял!

— И какво?

— Не спира да ме наблюдава!

Потупах го по рамото.

— Харесва ти техниката, старо куче такова — му казах.

Разгледах из залата, повечето хора се бяха наредили около пунша, негодниците. Уейн ме сграбчи за ръката.

— Не си тръгвай!

— Само щях да излезна на чист въздух.

— Недей... — каза той и се взе в ръце. — Не тръгвай. Стой наблизо. Моля те.

— Какво ти има?

— Моля ти се, Джон! Продължава да ме гледа странно!

Изглеждаше наистина уплашен. Предадох се. — Добре, но ми го посочи следващия път.

Оставил го да си продължи с работата, а аз се заех с голямата каша около кабелите и адаптерите, което беше нормалната добавка на Уейн към електрическата безопасност. Ако имаше нашият набор от прибори — добре, имахме — можеш да прекараш часове занимавайки с тях. Все пак, знаеш ли колко вида свързвачи каб... добре.

По средата на следващото парче, Уейн ме завлече нагоре.

— Там! Виждаш ли го? Точно по средата!

Е, не го виждах. Имаше няколко момичета танцуващи една със друга и няколко двойки правещи се, че седемдесетте не са се случили. Всякакви кристални каубой в тази компания щяха да се отличават като ягода в Ирландска супа.

Видях, че се изискваше да пробвам малко дипломация и такт по това време.

— Уейн, — казах аз, — Мисля, че си на няколко камбанки от църквата.

— Не можеш да го видиш, нали?

— Е, не... но... като го спомена... можех да видя мястото.

Имаше част от пода около средата на залата, от която всички се пазеха. Само дето, те не я отбягваха, виждате ли, те просто не танцуваха в нея. Сякаш беше там по инцидент. И си стоеше там. Мърдаше леко, но не изчезваше.

Добре де, знам че част от пода не може да се мърда. Просто ми повярвайте, тази можеше.

Песента свършваше, но Уейн, слава богу, все още беше в състояние да пусне следващата. Той намали ритъма с едно „старо“ парче, което всички знаеха.

— Още ли е там? — каза той, гледащ в миксера.

— Малко по-близо е, — казах аз — Може би търси място за награда^[1].

... Искам да живея завинаги...

— Браво, много помагаш.

... хората ще ме виждат и ще плачат...

Имаше много хора там в момента, но празното място продължаваше да се върти насам-натам, добре де, биваше неизползвано сред всичките танцьори.

Отидох и застанах в него.

Беше студено. То каза: ДОБЪР ВЕЧЕР.

Гласът дойде отвсякъде около мен и сякаш всичко се забави. Танцьорите бяха като статуи в някаква черна мъгла, музиката се забави до тътен.

— Къде си?

— ЗАД ТЕБ.

Така, в такива случаи просто има импулс да се обърнеш, но ще се удивите колко добър бях в отричането му.

— Плашите приятеля ми.

— НЕ ИСКАХ.

— Махнете се.

— ЗА СЪЖАЛЕНИЕ ТОВА НЕ Е ВЪЗМОЖНО.

Тогава вече се обърнах. Беше около два метра и двайсет висок в неговите, да платформени обувки. И да носеше пламъци, но никак си му отиваха. Уейн каза, че били черни, но не беше вярно. Нямаха никакъв цвят, бяха просто дрехи — оформени дупки в Нещо Друго. Черното би било като стряскащо бяло в сравнение. Приличаше леко като Джон Траволта от кръста надолу, но само ако е бил под земята за около три месеца.

Наистина беше маска на череп. Можеше да се види.

— Често ли идваш наблизо?

— ВИНАГИ СЪМ НАБЛИЗО.

— Не мога да кажа, че съм те забелязал. И щях да те забележа.

Особено двуметрови хора, като от камък, които вървят сякаш трябва да мислят за всяко следващо движение на всеки мускул, преди да го направят и се държаха сякаш са едновременно живи и мъртви, като Клиф Ричърд.

— ПРИЯТЕЛЯТ ВИ ИМА ИНТЕРЕСЕН ИЗБОР НА МУЗИКА.

— Да. Той е колекционер, ако не знаете.

— ЗНАМ. БИХТЕ ЛИ МЕ ЗАПОЗНАЛИ С НЕГО?

— Не бих ли могъл да ви спра?

— СЪМНЯВАМ СЕ.

Добре де, четири чашки. И дамата, която го сервираше, каза че няма нищо друго, освен тиква и местно вино, и изглеждаше много сладка стара душа. Като изключим маската на върколак, де. Но знам,

че всички танцьори стояха като статуи и музиката беше някак си далечна и имаше всичките тези сини и лилави сенки около всичко. Искам да кажа, питиетата не правят това.

Уайн беше изключение. Стоеше там с широко отворена уста, гледайки ни.

— Уайн, — казах аз. — Това е...

— ПРИЯТЕЛ.

— Чий? — казах аз, и можеше да разбереш, че не харесвах човека, защото пламъците му бяха грамадни и носеше една от онези сребърни гривни за идентифициране на ръката си, от онези с които би могъл да закотвиш кораб, и изглеждат толкова тежки, че даже факта, че китката му беше от солидна кост не би му помогнала. Продължих да си мисля, че пропускам нещо важно, но не можех да се сетя какво. Главата ми сякаш беше пълна с вълна.

— НА ВСИЧКИ, каза той, — РАНО ИЛИ КЪСНО. РАЗБИРАМ, ЧЕ СИ НЕЩО КАТО КОЛЕКЦИОНЕР.

— Еми, в някак... — каза Уайн.

— ПРЕДЛОГАМ, ЧЕ И ТИ СИ ЗАПАЛЕН КАТО МЕНЕ, УЕЙН.

Лицето на Уайн грейна. Това си беше Уайн. Кълна се, ако го застреляше, щеше да се върне само и само за да говори за хобито си, е добре де, за труда на живота си.

— Господи, — каза той. — Ти колекционер ли си?

— АБСОЛЮТНО.

Уайн го огледа. — Не сме се срещали преди, нали? — каза той.

— Отивам на повечето колекционерски сбирки. Беше ли на онази в Бленхайм?

— НЕ ПОМНЯ ДА ПОСЕЩАВАМ ТОЛКОВА МНОГО НЕЩА.

— Това беше онази, на която един акционер получи сърден удар.

— О. ДА. СЕТИХ СЕ СЕГА, НАМИНАХ ЗА НЯКОЛКО МИНУТИ.

— Твърде малко изгодни сделки, така си мисля аз.

— О, НЕ ЗНАМ. БЕШЕ САМО НА ЧЕТИРЕДЕСЕТ И ТРИ.

Добре, инспекторе. Може би шест чаши. Или не беше от питиетата въобще. Понякога не получаваш ли усещането, че можеш да виждаш малко напреде в бъдещето? О, явно не. Е, както и да е, може да

не съм бил изцяло с ума си, но започвах да се чувствам некомфортно за всичко това. Е, всеки би се чувствал така. Даже и вие.

— Уейн, — казах му. — Спри веднага. Ако се концентрираш, той ще изчезне. Поседни за малко. Моля ти се. Вдишай дълбото. Всичко това е неестествено.

Тухлена стена би ми обърнала повече внимание. Знам, че когато Уейн се среща с други колекционери, се правят съботни надпревари. Виждаш ги в магазините. Странни хора. Но нито един не бе странен като този. Той беше мъртво странен.

— Уейн!

И двамата ме игнорираха. А в главата ми части от мозъка ми подсахачаха нагоре и надолу, викаха и сочеха, и не можех да повярвам какво казваха.

— О, ИМАМ ГИ ВСИЧКИТЕ, — каза той, като се обърна към Уейн, ЕЛВИС ПРЕСЛИ, БЪДИ ХОЛИ, ДЖИМ МОРИСЪН, ДЖИМИ ХЕНДРИКС, ДЖОН ЛЕНЪН...

— Много са разпространени, музикално де. — каза Уейн. — Имаш ли всичките Бийтълс?

— НЕ ОЩЕ.

И кълна се, започнаха да говорят за плочи. Помня че Г-н Приятел каза, че има всички композитори от седемнадесети до деветнадесети век. Е, би ги имал, нали?

Винаги е трябвало да се бия за Уейн вместо него, от начално училище, и това продължи достатъчно, хванах Г-н Приятел за рамото и се засилих да му фрасна един точно по средата на маската.

А той си повдигна ръката и усетих моята да удря невидима стена, беше като петmez на усещане, а той си махна маската, каза ми две думи и след това галантно хвана ръката на Уейн...

И тогава усилвателя изригна, защото както казах, Уейн не беше добър със съединителите и църквата имаше кабелация, която практически беше от 1800-та година или нещо такова, и тогава когато украсенията подхванаха огъня и всички започнаха да крещят и да бягат навън и не помня нищо до, горе-долу докато се събудих в паркинга с половината ми коса изгорена и залата избухваща като голям фойерверк.

Не. Не знам защо не са го намерили още. Даже и зъб ли?

Не. Не знам къде е. Не, не мисля че дължеше на някой пари.

(Но си мисля, че си има нова работа. Има колекционер, който ги има всичките — Пресли, Хендрикс, Ленън, Холи — и той е единствения колекционер, който ще има пълната колекция, където и да е. И Уейн не би пропуснал такава възможност. Където и да е сега, той им сваля кожените якета с много грижи и ги пуска с любов на графомона на нощта...)

Извинявайте. Замислих се миг.

Просто съм объркан за едно нещо. Е, милиони неща всъщност, но точно едно в момента.

Не мога да си представя защо на Г-н Приятел му бе нужна маска. Защо ли? Защото изглеждаше абсолютно същия отдолу, прост... полицай.

Какво ми е казал? Е, мога да кажа, че той идва на всички ни по някакъв познат начин. Може би само искаше да ми подскаже. Каза **КАРАЙ ВНИМАТЕЛНО**.

Не. Не, наистина ще си отида вкъщи пеша, благодаря ви.

Да, ще внимавам как вървя.

[1] Непреведима игра на думи. „prize spot“ — Spot — място, prize — награда. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.